

T'ahı Hētiē asiē hēnırını Dēnē ēla dēltth'ısı Hanēdho ha Yathe Nēnē Honēk'ēdhi chu Yathe Asiē Bets'eldēn Konēta Canada K'ēyaghē

Ēdirı bēk'ats'ēdesı Yathe t'ahı yēts'ēn k'oldhir, Dēnē Dedline yēts'ēn k'oldhir, ēyi chu bēdagharı hētiē há, **T'ahı Hētiē asiē hēnırını Dēnē ēla dēltth'ısı Hanēdho ha Yathe Nēnē Honēk'ēdhi chu Yathe Asiē Bets'eldēn Konēta Canada K'ēyaghē** bēt'a senıt'a dēnē hēt yatı tth'ı, ēyi chu hētiē Yathe Nēnē Honēk'ēdhē nēnē chu Yathe asiē bets'eldēn bēba senıt'a. Ērit'ıs yathe t'ahu?a bēgharı ēyi chu United Nations Declaration on the Rights t'ahı ēltth'ı hası yēk'ēdolya Dēnē Dedlinē chu ēdirı Bēts'ēn Yatı asiē Hodle há Ēlt'ohēdı chu Ēla nıts'ı dēt Dēnē dēltth'ısı Canada k'ēyaghē.

ASIĒ HETS'ELDĒN ĒLTTH'I HODLE BĒGHARI HÁ

Tarēlyu asiē bets'eldēn k'ēyaghē—tsaḅa, tahi asiē hodle hası, honı k'oni, chu honēltēn—Yanēghē hots'ı yatı bēgharı hok'ats'ēde, Yathe t'ahı daltsı bēch'ası hēt ēyi chu asiē bets'eldēn konēta ēltth'ilē. Hanēdhi ts'ēn hade, Dēnē Dedlinē bēyatı—t'ahı bēts'ı ēltth'ısı Dēnē Dedline ēdinē-bēdagharı há dēnē hēt ēghēlada tth'ı, bēt yatı hēt ēyi chu hētiē ēltth'ı hodle Yathe Nēnē Honēk'ēdhē nēnē chu Yathe asiē bets'eldēn hodle há.

Ēdlaḷ'ı?a t'ahı dēnē hēt yatı chu ēghēlada, hētiē ēltth'ı hodle há ēyi chu nih nēdhē cho-ılaghē aḷē Yathe Nēnē Honēk'ēdhē nēnē chu Yathe bı't'ası asiē bets'eldēn Canada k'ēyaghē bası?

Ēltth'ı ēlk'ēsı, Dēnē Dedlinē ēdinē-bēdagharı há asiē bets'eldēn konēta bası.

Bēch'anı boghēdı Dēnē Dedlinē daḷ'u daghēnası bēch'aniē, ēyi chu honı k'oni tth'ı.

Asiē t'ats'ēn tthēla k'oḷa tarēlyu k'ē, daḷ'u hodle ēyi chu hayorıla bēgharı-honı bası.

T'ahı bēts'ēn norēltth'ı Yathe Dēnē Dedlinē bēts'ēn norēltth'ı t'ahı asiē hodlesı ēlk'ēsı.

Daḷ'u asiē Ēladunē halye hası

Ēlk'ēsı haldhēn ēladunē dé dēnē ıa bēt, tsaḅa, ēyi chu daḷ'u hodle **danēlt'ē** t'ahuk'ē tarēlyu ēghēdalada k'ēyaghē.

Danēlt'ē hodle t'ahı Dēnē Dedlinē hayorıla hots'ı bēgharı ēyi chu Dēnē Dedlinē-hılēsı t'ahı hodle k'ēsoredlı há t'ahı ēltth'ı chu Dēnē Dēdlinē hēt ēghēdalana.

Ēladunē daḷ'ı hats'ēdı hade t'ahı-bēgharı **bēt'ası** Yanēghē hots'ı Yathe ts'ēn bēgharı halye há.

Bēt'ası hası Yathe Dēnē Dedlinē k'olde asiē bets'eldēn konēta bası, ēladunē halya hılē de ēltth'ı laḷ'ilē.

ĒDIRISI ĒĻADUNĒ HALYASI YATHE HONĒK'ĒDHI NĒNĒ CHU YATHE ASIĒ BETS'ELDĒN KONĒTA HOŶAŶI

TSAŶA

- Ttha-hots'ĕn t'ahı hodle honıdhĕn asiĕ bets'eldĕn konĕta, ĕla hodle t'ahı bĕsı hoŶaŶı
- Ēłth'ı daŶ'u tsaŶa bĕt'orĕŶaŶı Yathe ts'ĕn halye h
- Ēlu hoŶaŶı t'ahı bĕba hoŶaŶı daŶ'u bĕł h hots'ĕke
- HoŶaŶı asiĕ k'ats'ĕde boghĕdı asiĕ bets'eldĕn konĕta daŶ'u hadhĕnsı ĕyi chu dĕnĕ t'ahukĕ nadesı asiĕ hodle tth'ı boghĕdı
- DaŶ'u nĕtŶı ĕyi chu t'ahı ttherĕ hulta Dĕnĕ Dedlinĕ bĕgharı-hodle bĕł h

DAŶ'I DAŶ'U HODLE

- Dĕnĕ Dedlinĕ k'olde bası asiĕ bets'eldĕn konĕta daŶ'u hodlesı ts'ĕn kolde h
- Bĕts'ĕn norĕłth'ı daŶ'u asiĕ nĕt'ı chu asiĕ bets'eldĕn konĕtası Dĕnĕ Dedlinĕ bĕgharı
- T'ahı dĕłł'ıŶı bĕgharı hodle ĕłth'ı k'oŶa h asiĕ bets'eldĕn konĕta dĕnĕ hĕł yatı ĕyi chu Dĕnĕ Dedlinĕ yĕt'orĕłde h
- Dĕnĕ Dedlinĕ t'ahı asiĕ bĕts'ı ĕłth'ı bĕk'oŶa Dĕnĕ Dedlinĕ-hılĕsı ĕyi yĕk'ĕdolya ha
- Hĕtiĕ-bĕts'ĕdı ĕyi chu t'ahuk'ĕ nats'ĕde, ĕyi chu hĕtiĕ ts'ĕn bası ĕts'ĕdı

T'ahı dĕnĕ bĕsı asiĕ bets'eldĕn konĕta k'ĕyaghĕ; nih nĕdhĕ, provincial, ĕyi chu yathe nĕnĕ k'olde dĕnĕ; ĕyi chu t'ahı ĕla ĕghĕdalanası; sĕkui honĕłtĕn nake ch'adhĕł ĕnaldhĕnsı-bĕłaghĕ honĕłtĕn k'ĕŶ chu asiĕ bets'eldĕn konĕta; hayorıla k'ĕyaghĕ chu nih nĕnĕdhĕ nĕnĕ hots'ı asiĕ bets'eldĕn konĕta.

HONI K'ONI

- Dĕnĕ Dedlinĕ bĕts'ı h ĕyi chu honı k'oni chu daŶ'u nanadı ts'ĕn k'olde
- Honı k'oni-ĕla bĕt'orĕŶa ĕyi chu yĕts'ĕn k'olde, ĕyi hılĕ de ĕla yĕt'orĕłde h Ŷĕ snı ĕdıŶı asiĕ bets'eldĕn konĕta k'ĕyaghĕ
- Honı k'oni t'ahı bĕts'ıŶı senuŶ'a Dĕnĕ Dedlinĕ bĕts'ĕn hĕł ha
- Dĕnĕ Dedlinĕ honı k'oni t'ats'ĕn k'olya h ĕłı hoŶaŶı boghĕdı bĕk'oni h
- Yatı ĕla bĕt'orĕŶa daŶ'u borĕnı chu yatı tth'ı borĕnı hĕł
- Hayorıla bĕgharı daŶ'u hadanıdhĕnsı honı k'oni bĕt'orĕŶa ha

HONĒLTĒN BETS'ELDĒN

- Honĕłtĕn bets'eldĕn tarĕlyu k'ĕ ĕłth'ı h t'ahı bĕts'ĕn norĕłth'ıŶı ĕyi chu dĕnĕ ch'aniĕ bĕł
- Asiĕ honĕłtĕn hodle de nih-k'ĕ ĕyi chu yatı ĕla bĕt'orĕŶa ĕyi daŶ'u bĕk'oŶa chu Ŷĕ snı
- Dĕnĕ Dedlinĕ-bĕgharı, t'ahı honĕłtĕn asiĕ hoŶaŶı Yathe k'ĕyaghĕ honĕłtĕn k'ĕŶ bĕgharı halı k'oŶa bĕts'ĕdı hĕł
- T'ahı hodle hoŶaŶı honĕłtĕn dĕnĕ hanıŶĕ naghıda bası Dĕnĕ Yathe hots'ı Yanĕghĕ asiĕ bets'eldĕn konĕta ĕyi chu t'ahuk'ĕ asiĕ hĕdareldĕn k'ĕŶ hots'ı tth'ı

Yathe asiĕ konĕta k'ĕŶ haŶ'ılĕ. Dĕnĕ Dedlinĕ nĕnĕ haŶ'ĕ ĕyi chu nih chu ĕch'ĕrı t'ahı nadesı Yathe Nĕnĕ Honĕk'ĕdhi nade bĕts'ı. Yathe hots'ı-dĕnĕ bĕyatiĕ, t'ahı k'olde dalı ĕyır hots'ı hĕtiĕ ĕdıŶı-ttherĕ hulta asiĕ bets'eldĕn konĕta de bĕł ĕłth'ı ĕladunĕ hade.

Yathe Asiĕ bets'eldĕn T'ahı yĕts'ĕn k'oldhir chu Ēłk'ĕsı haldhĕn. T'ahı Hĕtiĕ asiĕ hĕnırŶı Dĕnĕ ĕla dĕłł'ıŶı Hanĕdho ha Yathe Nĕnĕ Honĕk'ĕdhi chu Yathe Asiĕ Bets'eldĕn Konĕta Canada K'ĕyaghĕ (2023).